

Színek nyelvén

HEVESI ANNABELLA BURNT GEOMETRY BÚTORKOLLEKCIÓJA

Hevesi Annabella (az IO Line and Round magyar designmárka egyik alapító tagja¹) *Burnt Geometry* névre keresztelt bútorkollekciója 2022-ben debütált. A tervező a magyar képzőművészet nemzetközi híró alkotóinak (Kassák Lajos, Victor Vasarely, a Bauhaus magyar képviselői) és a bonyhádi Zománcművészeti Szimpóziumok, valamint a Pécsi Műhely prominens alakjának, Lantos Ferencnek a munkásságából inspirálódva alkotta meg ezt a négy bútortípusból álló garnitúrát.²

A moduláris szerkezetű, közületi *Dedas* ülőbútorcsalád alapvetően egy-, két- és háromszemélyes kanapékból áll, melyek további elemekkel bővíthetők. A fal mellé állítható, magasított háttámlájú darab esetében a meghosszabbított támla szinte falikárpitként funkcionál: gyakorlati szerepe

mellett (hangcsillapító hatás) az előképek munkái előtt is tiszteleg. Megidézi Vasarelynek a múlt század második felében készült optikai és alaklélektani kísérleteit, valamint a művész nagy méretű falikárpitjait, Johannes Itten szintani elméleteit és a Bauhaus-mozgalom szellemi törekvéseit, miközben az acéllábak kialakításával a tűzzománcégető kemencékben használt támasztékokra reflektál, amelyekre a frissen zománcmázazott munkákat helyezik. Maga a név is beszédes: utal Lantosnak a pécsi Dél-dunántúli Áramszolgáltató Vállalat (DÉDÁSZ) számítógépközpontján körbefutó, mára sajnálatos módon elbontott tűzzománc frízére (1969), amelyet a Lampart Zománcipari Művek bonyhádi gyáregysége kivitelezett a művész instrukciói alapján. A kanapé a tervező és

HEVESI Annabella: Burnt Geometry kollekció. Kivitelezők: Kárpitos Partner Group, LumoConcept Kft., NUANS Textil Kft., EMA-LION Bonyhádi Zománcáru gyár Kft., DeKa Bútor Kft., Alu-Technika Kft., JAB ANSTOETZ Group, BER-TIB Fémnyomó Bt.
Annabella HEVESI: Burnt Geometry collection. Producers: Kárpitos Partner Group, LumoConcept Kft., NUANS Textil Kft., EMA-LION Bonyhádi Zománcáru gyár Kft., DeKa Bútor Kft., Alu-Technika Kft., JAB ANSTOETZ Group, BER-TIB Fémnyomó Bt. | 2022
Render: Hevesi Annabella

több magyar kivitelező³ sikeres együttműködéseként valósult meg a manufakturális jellegű kis szériás gyártás és a fenntarthatóság jegyében. A bútorokat borító kopás- és lángálló Climatex® szövet teljes mértékben újrahasznosítható, és távlati cél, hogy akrillakk helyett természetes anyagot használjanak a fémváz felületkezeléséhez. Az alkotó szándéka az inspirációt adó sík zománcművek plasztikus megjelenítése volt, ezzel lényegében – a saját szavaival élve – „feminizálta” Lantos homlokzatszínt zománcfrízait, megőrizve élénk, alapszínekből építkező színvilágukat. Ez a gesztus a Line and Round hitvallásából is eredeztethető, a logó két betűje ugyanis a férfi (I) és a női (O) princípiumok harmonikus együttélését, a két pólus közötti átjárhatóságot jelképezi. Jóllehet a bonyhádi zománcszimpóziumok alkotói

kísérleteivel is rokonítható: kapcsolatot teremteni privát szféra és köztér között, humanizálni a művészetet. „A művészet sajátos nyelv, mely tanítható” – írja Lantos,⁴ és mintha ez a belső meggyőződés vezérelte volna Hevesi Annabellát is: egy vizuális jelrendszer megteremtésével, a művészetpedagógia eszközeivel tematizálni a mester gondolatait. A primer színek, a geometrikus minták és ezek ritmikus-kombinatorikus váltakozása a matematika nyelvén is értelmezhető állítások, az egyenesek és a körök a bináris számrendszer kettősségét szemléltetik. Ebben az értelemben a *Dedas* a sík-tér, konceptuális-figurális, vélt-valós viszonyát boncolgató, az op-art művészeti hagyományát továbbörökítő Pauer Gyula (szintúgy a bonyhádi zománcszimpóziumok aktív résztvevője) munkáira is reflektál.

HEVESI Annabella: Dedas fotel. Kivitelezők: Kárpitos Partner Group és NUANS Textil Kft., kárpit: JAB ANSTOETZ Group
Annabella HEVESI: Dedas armchair. Producers: Kárpitos Partner Group and NUANS Textil Kft., upholstery: JAB ANSTOETZ Group
2022, szénacél, rétegelt lemez, lágy PU-hab, flíz, kárpit, kárpitozás, 97x94x81 cm
Fotó: Rácmolnár Milán, HFDA

HEVESI Annabella: Dedas kanapé akusztikus panelekkel. Kivitelezők: Kárpitos Partner Group és NUANS Textil Kft.
Annabella HEVESI: Dedas sofa with acoustic panels. Producers: Kárpitos Partner Group and NUANS Textil Kft.
2022, szénacél, rétegelt lemez, lágy PU-hab, flíz, nyomott kárpit, szublimációs nyomtatás, kárpitozás, 300x230x70 cm
Render: Hevesi Annabella

HEVESI Annabella: Dedas kanapé. Kivitelezők: Kárpitos Partner Group és NUANS Textil Kft., kárpit: JAB ANSTOETZ Group
Annabella HEVESI: Dedas sofa. Producers: Kárpitos Partner Group and NUANS Textil Kft., upholstery: JAB ANSTOETZ Group | 2022, szénacél, rétegelt lemez, lágy PU-hab, flíz, kárpit, kárpitozás, 97x230x81cm
Fotó: Rácmolnár Milán, HFDA

A gyártás során jó néhány szakmai bravúrt alkalmaztak. A kanapé szivacsszerkezete vágással készült, így szükségtelen a költséges öntőszerszámok előállítására. A kárpitot láthatatlan varrással dolgozták el, a külső és belső háttámla elemei pedig egyedi módon illeszthetők egymáshoz és az idő múlásával könnyedén cserélhetők.

HEVESI Annabella: Roly-Poly lámpák. Kivitelezők: LumoConcept Kft., EMA-LION Bonyhádi Zománcárugyár Kft., BER-TIB Fémnyomó Bt.
Annabella HEVESI: Roly-Poly lamps. Producers: LumoConcept Kft., EMA-LION Bonyhádi Zománcárugyár Kft., BER-TIB Fémnyomó Bt.
2022, szénacél, fémnyomott, tűzománcozott, 83 x Ø 20 cm, 57 x Ø 20 cm, 159 x Ø 20 cm
Render: Hevesi Annabella

A játékos fantázianeveű *Roly-Poly* lámpacsalád asztali és sorolható függőlámpákból áll. Koloritjában ugyancsak Lantos munkáira, vagy egy korábbi előkép, Kassák Lajos képarchitektúrára rímel. Hevesi a zománcozott lámpatestekkel a bonyhádi alkotótáborok alkotásait és a Kádár-korszak fém gyerekjátékait (keljfeljancsi) idézi meg, de a tárgyak számomra a bonyhádi táborokhoz szintén több szállal kötődő Fajó János plasztikáival és játékaival is párhuzamba állíthatók. A lámpák fejlesztéséért a LumoConcept felelős, a zománcozást a ma is működő bonyhádi gyárban végzik. A függőlámpa jelenleg hat egymáshoz kapcsolódó elemből áll, de a sorolható komponensek száma valójában végtelen.

A *Vanishing Cabinet* szekrény egyelőre prototípusként létezik. A tervezőt saját elmondása szerint Lantos Ferenc *Tulipánjai*, Korniss Dezső szűrmotívumai és Keserü Ilona *Szuszek-tanulmánya* (1969) ihlették, de a szekrénykorpusz formai előképeként akár a késő gótikus szárnyas oltárok is felidézhetők. Erre az allúzióra a mesebeli név is ráerősít: a korpusz titkot rejt, a kinyilatkoztatást csak ünnepi alkalmakkor ismerhetjük meg. Maga a tulipán is szimbolikus jelentésű, a magyar népművészetben (is) a nőiség, az anyaság, a szerelem megtestesítője. Nem

véletlenül díszítették vele az úgynevezett tulipános ládákat (kelengyeladák) a 19. században.

A fenntarthatóság a szekrény esetében is fontos szempont, az anyagában színezett MDF-lapokat természetes olajjal kezelték, a felületképzést biztosító linóleumot pedig növényi összetevőkből préselték.

A *Dad's Fence* paraván a *Burnt Geometry* kollekciónál talán legegységesebb darabja, a fémkeretet kitöltő mezők kialakítása ugyanis mindig más és más lemezipari hulladékból történik, nincs két egyforma mintázatú darab. A tervező itt nem támaszkodott konkrét formai előképekre, sokkal inkább a Kádár-korszak kerítéskulturáját idézte meg, és megalkotta a szabadtéri térelválasztók beltéri parafrázisát, mintegy rehabilitálva a közelmúlt szociokulturális lenyomatait. A lábak megmunkálása hasonló a *Dedas* kanapéhoz, a zománcozásnál alkalmazott támasztékokat juttatja eszünkbe.

HEVESI Annabella: Dad's Fence. Kivitelezők: Alu-technika Kft., IO LINE AND ROUND Kft. | Annabella HEVESI: Dad's Fence. Producers: Alu-technika Kft., IO LINE AND ROUND Kft. | 2022, lemezipari hulladék, lézervágás, stancolás, lakatosmunka, 210x120x2 cm
Render: Hevesi Annabella

A kollekciónak elemeinek továbbgondolása folyamatosan zajlik, beleértve a technikai megoldások fejlesztését is.

FARKASDY Melinda
művészettörténész

1. A márka másik alapító tagja Bella Gábor.
2. A közölt adatokat a Hevesi Annabellával készített interjú és az IO honlapján olvasható információk szolgáltatták. Ezúton is köszönöm a művész segítségét, valamint a rendelkezésemre bocsátott anyagokat.
3. Az IO együttműködő partnere a Kárpitos Partner Group volt. A mintázott kárpitot a NUANS Textil Kft. készítette.
4. A művész ars poeticája, ahogy a honlapján olvasható.
<http://apagyi-lantos.hu/lantos-ferenc/> – Hozzáférés: 2022. november 23.